
Beleidsnota

Inkoop- en aanbestedingsbeleid Brandweer Brabant-Noord

Vastgesteld door Dagelijks Bestuur 26 maart 2014
Ingangsdatum: 01-05-2014

Bijlage 1 vervangen:

Vastgesteld door Dagelijks Bestuur 17 april 2019
Ingangsdatum: 01-01-2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Huidige situatie	1
1.2	Ontwikkeling	1
1.2.1	Wet- en regelgeving	1
1.2.2	Integriteit	2
1.2.3	Claims en schadevergoedingen	2
1.3	Doel van deze Nota	2
1.4	Het speelveld van Inkoop	3
1.5	Leeswijzer	3
2	Het Inkoopproces	4
2.1	Inkoopproces	4
2.2	Wat kopen we in?	5
2.2.1	Werken	5
2.2.2	Diensten	5
2.2.3	Leveringen	5
3	Juridische uitgangspunten	6
3.1	Wat willen we bereiken?	6
3.2	Speelveld	6
3.2.1	Juridisch kader	6
3.2.2	Het inkoop- en aanbestedingsbeleid Brandweer Brabant-Noord	7
3.2.3	Accountantscontrole	7
3.2.4	Uniforme documenten	7
3.2.5	Overeenkomsten	7
3.3	Wat gaan we ervoor doen?	8
3.3.1	Algemene Richtlijn aanbestedingswijzen en drempelbedragen	8
3.3.2	Alle overeenkomsten op basis van ontwerp en inkoopvoorwaarden	8
3.3.3	Standaard documenten	8
3.3.4	Integriteiteisen stellen aan opdrachtnemers	9
4	Economische uitgangspunten	10
4.1	Wat willen we bereiken?	10
4.2	Speelveld	10
4.2.1	Aanbestedingsvormen	10
4.2.2	Uitsluitingsgronden	10
4.2.3	Selectiecriteria	11
4.2.4	Gunningscriteria	11
4.3	Wat gaan we er voor doen?	11
4.3.1	Aanbesteden op basis van EMVI	11
4.3.2	Geen aanbestedingsvergoeding	11
5	Ideële uitgangspunten	12
5.1	Wat willen we bereiken?	12
5.2	Speelveld	12
5.2.1	Duurzaam Inkopen	12
5.2.2	Sociale gedragcodes	13
5.3	Wat gaan we ervoor doen?	13
5.3.1	Duurzaamheid	13
5.3.2	Sociale gedragcodes	13
5.3.3	Sociale werkvoorziening	13
5.3.4	Aandacht voor midden en klein bedrijf (MKB)	14
6	Organisatorische uitgangspunten	15
6.1	Wat willen we bereiken?	15
6.2	Wat gaan we er voor doen?	15
6.2.1	Opstellen inkoopdiagnose	15
6.2.2	Gebundeld optreden naar de markt	15
6.2.3	Inkoopadviseur koppelen aan inkooptraject	16
6.2.4	Functiescheiding in het inkoopproces borgen	16

1 Inleiding

Voor u ligt het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord, onderdeel Brandweer (hierna te noemen: “de Brandweer Brabant-Noord”). In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie beschreven en de aanleiding om dit document te vervaardigen.

1.1 Huidige situatie

Op 1 januari 2011 is de Brandweer Brabant-Noord gevormd. De brandweerorganisatie van 20 gemeenten is samengevoegd tot één gezamenlijke brandweerorganisatie. Zo'n 1.300 vrijwilligers en beroepskrachten maken nu deel uit van één brandweerorganisatie ten dienste van de samenwerkende gemeenten en hun burgers.

Vanwege de omvang van de organisatie zal er op grotere schaal ingekocht worden. Dat betekent meer schaalvoordeel, maar ook meer (Europese) aanbestedingen. Het is van belang op centraal niveau de inkoop- en aanbestedingsprocessen en daarmee de rechtmatigheid en doelmatigheid ervan te bewaken.

De inkooporganisatie van Brandweer Brabant-Noord is nog in opbouw. De beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot inkoop en aanbesteding staan aan de basis van de in te richten inkooporganisatie.

1.2 Ontwikkeling

Er is een groeiende aandacht voor het inkopen en aanbesteden. Hier is een aantal, deels met elkaar in verband staande redenen voor.

1.2.1 Wet- en regelgeving

De invloed van de Europese Richtlijnen (de Algemene Richtlijn 2004/18/EG en de Europese rechtsbeschermingsrichtlijnen) wordt steeds meer voelbaar. Dit komt enerzijds door een verhoogde controle door de Europese Commissie op de naleving, anderzijds houdt de accountant vanaf 2004 bij de controle rekening met de eisen op het gebied van financiële rechtmatigheid. Deze controle houdt in dat er een toets wordt uitgevoerd of de wijze van inkopen en aanbesteden in overeenstemming is met de Algemene Richtlijn 2004/18/EG (in Nederland geïncorporeerd in de Aanbestedingswet 2012) en het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Brandweer Brabant-Noord.

Daar waar een uitzonderings situatie is opgenomen in de Aanbestedingswet 2012 is de uitzondering onverkort van toepassing op het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van Brandweer Brabant-Noord

1.2.2 Integriteit

De integriteit is van belang voor zowel de Brandweer Brabant-Noord als de leverancier, de dienstverlener of de aannemer. De doelmatige besteding van de publieke gelden vraagt dat de Brandweer Brabant-Noord zich moet opstellen als een betrouwbare en resultaatgerichte aanbestedende dienst. Een aanbestedende dienst die bij het verlenen van opdrachten volgens vaste regels en zonder willekeur of bevoordeling van partijen werkt. "Objectiviteit, integriteit en gelijkheid" zijn de sleutelwoorden. Het handelen van bestuurders en ambtenaren mag de integriteit van de overheid als inkopende partij niet schaden. Het is van groot belang dat overheidsinkopen zoveel mogelijk openbaar zijn te controleren. Een helder vastgesteld inkoop- en aanbestedingsbeleid draagt hieraan bij.

1.2.3 Claims en schadevergoedingen

Het bedrijfsleven is alerter geworden en zal eerder naar de rechter stappen. Dit kan leiden tot het ter toetsing voorleggen van een aanbestedingsprocedure aan de rechter, het vernietigen van overeenkomsten die in strijd met het aanbestedingsrecht zijn gesloten en het vorderen van schadevergoeding.

1.3 Doel van deze Nota

Dit beleid geeft de kaders en spelregels weer voor het inkopen van leveringen, diensten en werken. De Brandweer Brabant-Noord handelt in overeenstemming met deze beleidsregel tenzij dat voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn in verhouding tot de met deze beleidsregel te dienen doelen. Met andere woorden: alleen in bijzondere gevallen mag (gemotiveerd) van deze nota worden afgeweken. Dit kan alleen door middel van een besluit van regionaal commandant brandweer of het Dagelijks Bestuur (zie bijlage 1).

Met het invoeren van het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt een aantal doelen beoogd:

1. Rechtmatigheid: het bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving;
2. Doelmatigheid: inkopen tegen de juiste prijs/kwaliteit verhouding;
3. Doelgerichtheid: op een zodanige manier inkopen, dat tegemoet wordt gekomen aan de doelstellingen van de Brandweer Brabant-Noord (bedrijfsdoelstellingen);
4. Het afleggen van verantwoording over de besteding van overheidsmiddelen;
5. Aanbestedingsprocedures zijn transparant, objectief en non-discriminatoire;
6. Het creëren van een organisatie brede, uniforme werkwijze;
7. Het verminderen van juridische en financiële risico's;
8. Het bevorderen van integriteit;
9. Het op termijn realiseren van duurzaam inkopen binnen de gehele Veiligheidsregio.

1.4 Het speelveld van Inkoop

Het te hanteren inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt in deze nota vanuit vier uitgangspunten benaderd, te weten:

1. Juridische uitgangspunten: hoe gaan we om met de wet- en regelgeving?
2. Economische uitgangspunten: hoe gaan we om met de markt en onze leveranciers?
3. Ideële uitgangspunten: hoe gaan we om met de maatschappij?
4. Organisatorische uitgangspunten: hoe koopt de brandweerorganisatie in?

Per uitgangspunt worden eisen geformuleerd m.b.t. het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

1.5 Leeswijzer

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt beschreven volgens de in paragraaf 1.4 vermelde uitgangspunten. Gestart wordt met een algemene beschrijving van het inkoopproces in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 tot en met 6 worden aansluitend de juridische, de economische, de ideële en de organisatorische uitgangspunten beschreven.

De hoofdstukken 3 tot en met 6 zijn volgens een vast stramien opgesteld. In de eerste paragraaf staat in het kort omschreven wat wij willen bereiken. In de tweede paragraaf wordt het kader uitgediept en de situatie geschetst die ontstaat als de doelen zijn behaald. Tot slot worden in de derde paragraaf de concrete acties benoemd.

De gegevens die aan veranderingen onderhevig zijn, zoals drempelwaarden, staan in de bijlage. Bij veranderingen kunnen deze separaat ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur. Om de tekst leesbaar te houden wordt soms alleen gesproken over 'inkopen', ook al wordt daar ook 'aanbesteden' mee bedoeld. Om dezelfde reden wordt met het begrip leverancier ook dienstverlener of aannemer bedoeld en met hij, hij/zij.

2 Het Inkoopproces

2.1 Inkoopproces

Onder inkoop wordt in het algemeen verstaan: 'het van externe bronnen betrekken van alle goederen en diensten die nodig zijn voor de bedrijfsuitoefening, het bedrijfsonderhoud en de bedrijfsvoering, tegen de voor de organisatie meest gunstige voorwaarden'. Kortom: alle beïnvloedbare handelingen die facturen van derden tot gevolg hebben. Inkoop is een procesmatige activiteit, die men kan onderverdelen in zeven fasen.

De eerste vier fasen van het inkoopproces behoren tot de zogenaamde 'tactische inkoop'. Tactische inkoopactiviteiten zijn die activiteiten, die de voorwaarden creëren om operationele inkoop haar werk te laten doen.

1. voorbereiden: bepalen van de behoefte; inventariseren van het aanbod en het vaststellen en motiveren van de inkoop tactiek;
2. specificeren: opstellen van functionele, technische, logistieke en onderhoudsspecificaties;
3. selecteren: aanvragen en beoordelen van offertes en selecteren van leveranciers;
4. contracteren: onderhandelen en het afsluiten van contracten.

De laatste drie fasen van het inkoopproces behoren tot de zogenaamde 'operationele inkoop'. Operationele inkoop gaat uit van bestaande contracten. In deze drie fasen spreek je eigenlijk niet van inkopen, maar van bestellen:

5. bestellen: het plaatsen van de orders;
6. bewaken van de afspraken: bewaken van het uitleveren van de orders (afspraken ten aanzien van bestelwijze, leverwijze en facturerwijze) en het verifiëren en afhandelen van de facturering;
7. nazorg: het afhandelen van claims, klachten afhandelen, het evalueren van leveranciers en het herzien van contracten.

Hoewel de termen aanbesteden en inkopen veelvuldig door elkaar heen gebruikt worden, is 'aangebesteden' het proces dat begint met het beschrijven van het in te kopen product (specificeren) en eindigt met een contract met één of meer leveranciers (contracteren) oftewel fase 2 tot en met 4. Hierbij verstrekt de opdrachtgever op transparante en objectieve wijze de opdracht aan een opdrachtnemer, die voldoet aan de gestelde eisen en die de beste aanbieding heeft gedaan.

Het uitvoeren van het inkoopproces vormt het hart van de inkoopfunctie. Maar de inkoopfunctie omvat meer. De keuzen die in verschillende fasen van het inkoopproces gemaakt worden, zijn afhankelijk van de strategie en het beleid van de organisatie. Zij worden uitgewerkt in een inkoopbeleid, waarin de kaders en procedures worden vastgelegd.

Bovendien is het noodzakelijk het inkoopproces goed te ondersteunen. De belangrijkste onderdelen bij de ondersteuning van het inkoopproces zijn:

- Inkoopinstrumenten (Algemene Inkoopvoorwaarden, leveranciersbeoordeling, contractregistratiesysteem en auditing);
- Inkooporganisatie (borging van functiescheiding met name tussen bestellen en betalen, centrale of decentrale inkooporganisatie, opleidingsniveau van inkoopfunctionarissen en kennismanagement).

2.2 Wat kopen we in?

Feitelijk kennen we slechts een drietal zaken die we inkopen of aanbesteden, te weten, “werken”, “leveringen van goederen” en “diensten”. Het onderscheid tussen “werken”, “leveringen van goederen” en “diensten” wordt gemaakt door het hanteren van de definities uit de Algemene Richtlijn 2004/18/EG (die in Nederland zoals hiervoor reeds is vermeld, is omgezet in de Aanbestedingswet 2012).

2.2.1 Werken

Werken zijn de uiteindelijke producten van bouwkundige, grond-, weg- en/of waterbouwkundige inspanning, die ertoe bestemd zijn om in hun geheel als zodanig een economische of technische functie te vervullen. Het resultaat is onveranderlijk tastbaar en kenmerkt zich over het algemeen door een grote mate van duurzaamheid (lange levensduur). Voorbeelden zijn het bouw- en woonrijp maken van exploitatiegebieden, het bouwen/vernieuwen van gebouwen, bodemsanering, de aanleg van bergbezinkbassins, reconstructies en herinrichtingen. Het spreekt voor zich dat de Brandweer Brabant-Noord hier minder mee van doen zal hebben.

2.2.2 Diensten

Diensten zijn de werkzaamheden, waarbij de opdrachtnemer zich verplicht een bepaalde deskundigheid in te brengen. Het resultaat van de ingebrachte deskundigheid kan eenmalig zijn (zoals bij incidentele advieswerkzaamheden) of een cyclisch karakter hebben (zoals onderhoudscontracten of vaste adviesrelaties). Voorbeelden zijn inbreng van deskundigheid in de vorm van advisering inzake financiën, computers, accountancy, stedenbouwkundige en juridische kennis. Voorbeelden van diensten met een cyclisch karakter zijn verzekeringen, onderhoud, schoonmaak en reparatie.

2.2.3 Leveringen

Leveringen betreft alle aankoop en huur(koop) van producten of de levering van producten en werkzaamheden die daar zijdelings betrekking op hebben voor het aanbrengen en installeren van de levering. Ook hier is - net als bij werken - sprake van een tastbaar resultaat, zij het dat lange levensduur geen kenmerk hoeft te zijn (bijv. bij verbruiksgoederen).

Wanneer er gekeken wordt of er sprake is van een werk, levering of dienst moet met name beoordeeld worden welk aspect (in geschatte waarde van de opdracht) in overwegende mate op de voorgrond treedt.

3 Juridische uitgangspunten

3.1 Wat willen we bereiken?

Bij elke Europese aanbestedingsprocedure dienen de beginselen van het EU-verdrag te worden nageleefd.

Bij aanbestedingen leggen vier beginselen veel gewicht in de schaal:

- het gelijkheidsbeginsel, op grond waarvan Brandweer Brabant-Noord verplicht is om alle aanbieders gelijk te behandelen (non-discriminatie);
- het transparantiebeginsel, dat meebrengt dat de gehele aanbestedingsprocedure doorzichtig en controleerbaar moet zijn, en;
- het objectiviteitsbeginsel, Brandweer Brabant-Noord handelt op basis van vooraf vastgestelde, objectieve maatstaven;
- het proportionaliteitsbeginsel, de eisen die Brandweer Brabant-Noord bij een aanbesteding aan een ondernemer stelt, moeten in verhouding staan tot de opdracht.

Deze beginselen hanteert de Brandweer Brabant-Noord voor al haar aanbestedingen.

Bij opdrachten waarvan de waarde onder de Europese drempel bedragen ligt en bij zogenaamde B diensten (dat zijn diensten die voorkomen op bijlage II.B bij de Algemene Richtlijn Bijlage 2) is er enkel een verplichting tot transparantie (bekendmaking van de opdracht op TenderNed of op haar eigen website), waarbij de mate van transparantie mede afhangt van de mate waarin er sprake is van daadwerkelijke en reële belangstelling van buitenlandse aanbieders (het zogenaamde grensoverschrijdende belang). De vraag of er sprake is van een zogenaamd grensoverschrijdend belang is afhankelijk van de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd (in casu dicht bij de Belgische en Duitse grens), het soort opdracht (bijvoorbeeld in architecten opdrachten kunnen ook buitenlandse partijen geïnteresseerd zijn) en de waarde van de opdracht (hoe hoger de waarde van de opdracht hoe groter de kans dat een buitenlandse partij geïnteresseerd is in de opdracht).

3.2 Speelveld

3.2.1 Juridisch kader

Voor Brandweer Brabant-Noord gelden de volgende opgesomde (juridische) inkoopkaders:

Europees:

- Algemene Richtlijn 2004/18/EG;
- Europese rechtsbeschermingsrichtlijnen

Nationaal:

- De Aanbestedingswet 2012
- Gids Proportionaliteit
- Aanbesteding Reglement Werken (ARW 2012);
- Wet BIBOB.

Lokaal:

- Het inkoop en aanbestedingsbeleid van Brandweer Brabant-Noord;
- Mandaatbesluit/budgethoudersregeling.

3.2.2 Het inkoop- en aanbestedingsbeleid Brandweer Brabant-Noord

Boven de Europese drempelwaarden dient de Europese aanbestedingsrichtlijn 2004/18/EG te worden nageleefd.

Indien de geschatte waarde van de opdracht onder de Europese drempelwaarden ligt dan wel er sprake is van een zogenaamde B-dienst heeft de Brandweer Brabant-Noord haar eigen beleid vastgesteld (zie bijlage 1).

3.2.3 Accountantscontrole

De jaarlijkse accountantscontrole moet onder andere toezien op de rechtmatigheid van uitgaven. Een toets op de naleving van deze juridische inkoopkaders maakt met betrekking tot rechtmatigheid onderdeel uit van die accountantscontrole. Niet rechtmatig uitgevoerde aanbestedingen kunnen bij overschrijding van de vastgelegde goedkeuringstoleranties leiden tot een afkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekeningen t.a.v. de rechtmatigheid.

3.2.4 Uniforme documenten

De in paragraaf 3.1 genoemde beginselen zijn het best gediend, indien gebruik wordt gemaakt van inkoop- en aanbestedingsreglementen, standaard bestekken en inkoopvoorwaarden.

Om de professionaliteit en kwaliteit van de inkoopactiviteiten te borgen, hanteert Brandweer Brabant-Noord een standaardwerkwijze op het gebied van inkopen (zie hiervoor paragraaf 3.3).

3.2.5 Overeenkomsten

De inkoopvoorwaarden van Brandweer Brabant-Noord worden van toepassing verklaard (tenzij anders overeengekomen) op iedere overeenkomst die de Brandweer Brabant-Noord aangaat. De inkoopvoorwaarden worden daarom bij het aanbestedingsdocument bijgevoegd.

Uit de budgethoudersregeling volgt welke functionarissen gemachtigd zijn tot ondertekening van overeenkomsten. De getekende overeenkomsten worden opgeslagen en beheerd in de contractendatabank.

3.3 Wat gaan we ervoor doen?

De borging van de in paragraaf 3.1 genoemde beginselen voor alle inkoop vergt een aantal afspraken en acties.

3.3.1 Algemene Richtlijn aanbestedingswijzen en drempelbedragen

Brandweer Brabant-Noord moet aanbesteden met inachtneming van de Algemene Aanbestedingsrichtlijn als de geraamde waarde gelijk is aan of hoger is dan de vastgestelde Europese drempelbedragen.

Onder die Europese drempels zullen de opdrachten afhankelijk van de waarde van de opdracht enkel- dan wel meervoudig onderhands worden gegund. In bijlage 1 is weergegeven bij welke drempelbedragen welke aanbestedingswijzen toegestaan zijn binnen Brandweer Brabant-Noord.

3.3.2 Alle overeenkomsten op basis van ontwerp en inkoopvoorwaarden

Bij het sluiten van een overeenkomst, inclusief de algemene inkoopvoorwaarden, stelt Brandweer Brabant-Noord het contract op. Voor een regelmatig terugkerende soortgelijke inkoopbehoefte wordt bij voorkeur een raamovereenkomst afgesloten. Een raamovereenkomst heeft in beginsel een looptijd van drie jaar met de mogelijkheid tot één maal een verlenging van 1 jaar (maximaal 4 jaar).

3.3.3 Standaard documenten

Een groot deel van de inkoopactiviteiten van de organisatie wordt decentraal uitgevoerd. Om de professionaliteit en kwaliteit van de inkoopactiviteiten te borgen, hanteert de Brandweer Brabant-Noord eigen standaarddocumenten. Dit leidt tot een standaardwerkwijze, die op intranet nader wordt toegelicht. Het gaat om volgende documenten:

- algemene inkoopvoorwaarden Brandweer Brabant-Noord;
- standaardmodellen voor startformulier inkoopproces, offerteaanvragen, selectiedocumenten en overeenkomsten Brandweer Brabant-Noord;
- standaardmodellen voor externe communicatie Brandweer Brabant-Noord;
- standaardmodellen voor offertebeoordeling Brandweer Brabant-Noord;
- standaardopbouw van aanbestedingsdossiers Brandweer Brabant-Noord;

Deze standaarddocumenten zijn aan ontwikkelingen onderhevig in verband met wijziging van wet- en regelgeving, jurisprudentie en marktomstandigheden. Het continu verbeteren van de standaard documenten is noodzakelijk om de standaard werkwijze te blijven uitdragen.

3.3.4 Integriteitseisen stellen aan opdrachtnemers

Brandweer Brabant-Noord wil geen zaken doen met leveranciers, die:

- zich in het maatschappelijk en zakelijk verkeer onaanvaardbaar gedragen;
- zich schuldig maken aan ongeoorloofde afspraken;
- afspraken over vertrouwelijkheid of geheimhouding schenden;
- noodzakelijke informatie achterhouden of afspraken misvormen met het doel te misleiden;
- medewerkers van de Brandweer Brabant-Noord persoonlijke voordelen gunnen met het doel orders of contracten te krijgen of te houden.

Brandweer Brabant-Noord stelt in aanbestedingen daarom ook eisen op het gebied van integriteit. Potentiële opdrachtnemers worden gevraagd verklaringen hieromtrent te ondertekenen. Bij gunning kan worden gevraagd om nadere bewijsstukken aan te leveren, ter controle van de ondertekende verklaringen.

Om te voorkomen, dat de Brandweer Brabant-Noord door aanbesteding van opdrachten mogelijk criminele activiteiten faciliteert, zal zij bij Europese aanbestedingen in de sectoren bouw, milieu en ICT, gebruik maken van de mogelijkheid om bij het bureau Bibob advies in te winnen alvorens een opdracht in deze sectoren aan een bepaalde onderneming te gunnen. De Brandweer Brabant-Noord zal per aanbesteding een afweging maken en per aanbesteding besluiten of zij van deze mogelijkheid gebruik maakt.

Brandweer Brabant-Noord zal bij aanbestedingen in de bovengenoemde sectoren in het aanbestedingsdocument als voorwaarde stellen, dat onderaannemer(s) niet zonder toestemming van Brandweer Brabant-Noord wordt/worden gecontracteerd en in het kader van die voorwaarde zich het recht voorbehoudt aan het bureau Bibob advies te vragen.

Eveneens zal Brandweer Brabant-Noord gedurende de looptijd van een overeenkomst in deze sectoren advies inwinnen bij het bureau Bibob, indien zij daar om wat voor reden dan ook reden toe ziet. De Brandweer Brabant-Noord zal hiervoor in de overeenkomsten die het betreft een ontbindende voorwaarde opnemen, die het mogelijk maakt om tot ontbinding van de overeenkomst te komen, indien de opdrachtnemer niet blijkt te voldoen aan de eisen op het gebied van integriteit.

Brandweer Brabant-Noord houdt de ontwikkelingen in wet- en regelgeving op dit gebied nauwlettend in de gaten en zal deze ontwikkelingen, indien daar aanleiding toe is, zo spoedig mogelijk incorporeren in haar inkoopbeleid.

4 Economische uitgangspunten

4.1 Wat willen we bereiken?

Brandweer Brabant-Noord besteedt publieke middelen voor haar uitgaven. Het is van evident belang dat hier op efficiënte en effectieve wijze mee wordt omgegaan. Dit betekent efficiënt inkopen zowel op het gebied van de verhouding tussen prijs en kwaliteit, maar ook dat de wijze waarop ingekocht wordt, efficiënt en effectief is. Het inkoopbeleid van Brandweer Brabant-Noord is gericht op het beheersen en verlagen van de totale kosten.

4.2 Speelveld

4.2.1 Aanbestedingsvormen

De gekozen inkoop- of aanbestedingswijze hangt mede af van de mate waarin concurrentie wordt gezocht. De volgende wijzen van aanbesteden kunnen, al naar gelang de hoogte van het aan te besteden bedrag, worden toegepast:

Onder de Europese drempel:

- a. Enkelvoudig onderhands aanbesteden
- b. Meervoudig onderhands aanbesteden
- c. Nationaal openbare aanbesteden met of zonder voorafgaande leveranciersselectie

Boven de Europese drempel:

- d. Europees openbaar aanbesteden zonder voorafgaande selectie
- e. Europees openbaar aanbesteden met voorafgaande leveranciersselectie (dit is de 'Niet Openbare Europese Procedure')

Naast bovengenoemde aanbestedingsvormen, kent de wet ook nog:

- De concurrentiegerichte dialoog
- De gunning via onderhandelen met of zonder voorafgaande aankondiging

Aan deze vormen zijn echter voorwaarden verbonden en deze kunnen slechts in enkele gevallen gebruikt worden.

4.2.2 Uitsluitingsgronden

Er zijn dwingende uitsluitingsgronden die limitatief in het de Aanbestedingswet 2012 worden opgesomd (art. 2.86, lid 2 de Aanbestedingswet 2012). Het gaat hier om zeer ernstige vormen van economische criminaliteit. Indien op een inschrijver één of meer van deze dwingende uitsluitingsgronden van toepassing zijn, moet de Brandweer Brabant-Noord diens inschrijving terzijde leggen. Daarnaast zijn er facultatieve uitsluitingsgronden (artikel 2.87 de Aanbestedingswet 2012) die eveneens in de Aanbestedingswet 2012 zijn neergelegd. Indien op een inschrijver één of meer van deze facultatieve uitsluitingsgronden van toepassing zijn, kan de aanbestedende dienst de inschrijving terzijde leggen, dit is echter geen verplichting maar de aanbestedende dienst moet wel alle inschrijvers gelijk behandelen dus als de Brandweer Brabant-Noord een inschrijver terzijde legt omdat deze failliet is verklaard moet de aanbestedende dienst een andere inschrijver die failliet is verklaard ook uitsluiten.

Bij de keuze voor het al dan niet terzijde leggen van de inschrijving dient de Brandweer Brabant-Noord tevens het proportionaliteitsbeginsel in acht te nemen: de ernst van de (facultatieve) uitsluitingsgrond dient in redelijke verhouding te staan tot de ernst van de sanctie, het terzijde leggen van de inschrijving.

4.2.3 Selectiecriteria

Dit zijn alle financiële, economische, technische eisen en eisen ten aanzien van de beroepsbekwaamheid waaraan een inschrijver zowel op de dag van de inschrijving als op de dag van de opdrachtverlening moet voldoen. In een Niet-openbare procedure kunnen deze eisen als wensen worden gehanteerd, waardoor een ranking om te komen tot een shortlist mogelijk is. .

4.2.4 Gunningscriteria

Bij elke aanbestedingsprocedure moet de basis gekozen worden waarop de opdracht gegund wordt. Dit zijn:

- de laagste prijs of.
- de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).

Bij de eerste is er een uitgewerkt ontwerp en een bestek. De concurrentie vindt dan alleen plaats op basis van prijs. De partij die aan de eisen voldoet en de laagste prijs biedt, mag het werk uitvoeren c.q. de dienst of het product leveren.

Bij EMVI kunnen de inschrijvers zich naast prijs ook onderscheiden op andere aspecten zoals: uitvoeringsduur, garanties, onderhoudskosten, energieverbruik, risicoverdeling, duurzaamheid, beschikbaarheid, communicatie e.d.

4.3 Wat gaan we er voor doen?

4.3.1 Aanbesteden op basis van EMVI

Om de indirecte kosten, kwaliteit en duurzaamheid bij de beoordeling te betrekken, worden opdrachten in beginsel aanbesteed volgens het principe van de “Economisch Meest Voordelige Inschrijving” (EMVI). Bij de EMVI-methode laat de Brandweer Brabant-Noord zien, dat niet alleen de prijs bepalend is, maar dat ook andere kwaliteitsaspecten belangrijk zijn om een overeenkomst naar behoren te kunnen opleveren. Indien desalniettemin gekozen wordt voor een beoordeling op het gunningscriterium “laagste prijs”, dan dient dit in de aanbestedingsdocumenten gemotiveerd te worden.

4.3.2 Geen aanbestedingsvergoeding

Door de Brandweer Brabant-Noord worden in beginsel geen rekenvergoedingen aan inschrijvers betaald. Mochten er in uitzonderlijke gevallen wel vergoedingen worden betaald, bijvoorbeeld omdat de aard van de inspanningen van de inschrijvers dit rechtvaardigt met het oog op het proportionaliteitsbeginsel, dan moet daartoe vooraf, expliciet en gemotiveerd door de opdrachtgever toe worden besloten.

5 Ideële uitgangspunten

5.1 Wat willen we bereiken?

Duurzaamheid is één van de onderwerpen in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Duurzaamheid gaat over het voorzien in onze behoeften zonder dat de leefwereld en de behoeften van volgende generaties daarbij in gevaar komen.

De Brandweer Brabant-Noord streeft ernaar via de opdrachtverstrekking aan marktpartijen concrete duurzaamheidswinst te bereiken. Duurzaam inkopen is het integraal meewegen van milieu- en sociale criteria bij de inkoop van diensten, leveringen en werken. Hierdoor kan de overheid een grote invloed uitoefenen op de verduurzaming van de productie en het terugdringen van de milieubelasting bij de uitvoering van diensten en werken.

Een ander aspect van het maatschappelijke verantwoord ondernemen ziet toe op de arbeidsvoorwaarden. We spreken dan over de rol van de leverancier als werkgever. De regionale brandweer kiest als beleidsuitgangspunt dat leveranciers zich houden aan de gangbare normen en waarden op het gebied van arbeidsvoorwaarden. Dat houdt onder meer in dat de leverancier zijn werknemers redelijk beloont, geen gebruik maakt van kinderarbeid en niet discrimineert.

5.2 Speelveld

5.2.1 Duurzaam Inkopen

Het Rijk en alle andere overheden in Nederland hebben besloten om de markt voor duurzame producten de komende jaren flink te stimuleren door het goede voorbeeld te geven en zelf duurzame producten te kopen. Van oorsprong gaat het bij het inkopen om het aanschaffen van producten en diensten van de gewenste kwaliteit tegen de laagste integrale kostprijs. Duurzaam inkopen voegt hier een nieuwe dimensie aan toe, waarbij bovendien van duurzaam samenleven geen sprake kan zijn als schendingen van fundamentele rechten van mensen nog aan de orde van de dag zijn. Voortaan worden bij de inkoop ook sociale- en milieuaspecten meegenomen in de afwegingen. Duurzaam inkopen gaat overigens niet altijd om het inkopen van duurzame producten. Duurzaam inkopen kan ook zijn: niet inkopen. Het goed definiëren van de vraag of inkoopbehoefte kan een nieuw inzicht opleveren waardoor de inkoop beperkt kan worden.

Agentschap NL is een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken. Deze nieuwe organisatie bundelt kennis van innovatie, energie, klimaat, milieu en leefomgeving. Agentschap NL draagt hiermee bij aan een sterkere positie van het bedrijfsleven in ons land en aan een duurzamere samenleving, met zorg voor mens en milieu.

Agentschap NL heeft in opdracht van VROM in de periode 2006 t/m 2008 voor 100 tot 130 productgroepen duurzaamheidscriteria ontwikkeld. De criteria geven eisen en wensen aan waaraan een product of dienst moet voldoen om duurzaam te zijn.

5.2.2 Sociale gedragcodes

Om uitdrukking te geven aan hun maatschappelijk verantwoordelijkheid, stellen bedrijven gedragscodes op met gedragsnormen. Die gedragscodes hebben een vrijwillig karakter. Het ILO (International Labour Organization) is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties. Het houdt zich bezig met arbeidsvraagstukken. Het ILO werd opgericht vanuit het idee dat een duurzame vrede niet mogelijk zou zijn zonder sociale rechtvaardigheid. Goede gedragscodes hebben tenminste de volgende acht basisnormen van het ILO opgenomen:

- Verbod op kinderarbeid
- Verbod op dwangarbeid
- Verbod op discriminatie van werknemers
- Vrijheid van (vak)vereniging en recht op collectieve arbeidsonderhandelingen
- Betaling van een leefbaar loon
- Buitensporig werk komt niet voor en overwerk wordt gecompenseerd
- Er zijn veilige en gezonde werkomstandigheden
- Arbeiders hebben een wettig arbeidscontract

De Brandweer Brabant-Noord doet zaken met organisaties die deze basisnormen onderschrijven.

5.3 Wat gaan we ervoor doen?

5.3.1 Duurzaamheid

De Brandweer Brabant-Noord streeft er naar bij alle inkopen duurzaamheidscriteria te stellen. Deze inzet sluit aan op het landelijke beleid. Het Rijk en de VNG hebben in het Klimaatakkoord (november 2007) afgesproken dat gemeentes in 2010 ten minste 75 % van hun inkoopvolume (in €) duurzaam inkopen. In 2015 moet dat 100 % zijn.

Onder duurzaam inkopen wordt hier verstaan dat, indien Agentschap NL duurzaamheidscriteria beschikbaar heeft voor de betreffende inkoopcategorie, deze criteria daadwerkelijk zijn toegepast.

5.3.2 Sociale gedragcodes

De door de ILO (International Labour Organization) opgestelde gedragscode maakt standaard onderdeel van de aanbestedingsdocumenten bij een Europese aanbesteding.

5.3.3 Sociale werkvoorziening

Een aanbestedende dienst kan op grond van artikel 19 van de Algemene Richtlijn bij het gunnen van overheidsopdrachten preferentie verlenen aan sociale werkplaatsen indien de meerderheid van de betrokken werknemers personen met een arbeidshandicap zijn (sociale werkvoorzieningen). Waar mogelijk en wenselijk zal bij het inkoopproces deze voorkeur worden overwogen.

5.3.4 Aandacht voor midden en klein bedrijf (MKB)

BBN heeft aandacht voor de lokale ondernemers. Daartoe zullen bij openbare en/of Europese aanbestedingen, waar zinvol, kansen worden gecreëerd voor het MKB. Bijvoorbeeld door waar mogelijk gebruik te maken van percelen en bij Europees aanbesteden van de percelenregeling.

6 Organisatorische uitgangspunten

6.1 Wat willen we bereiken?

De inkooporganisatie moet dusdanig ingericht zijn dat het de principes van integraal management ondersteunt. Verder moeten alle inkopen van Brandweer Brabant-Noord op objectieve, transparante en niet-discriminerende wijze uitgevoerd worden. De organisatie dient een professionele relatie te onderhouden met de opdrachtnemer en moeten te allen tijde integer zijn. De inkoopende ambtenaar neemt het organisatiebelang als uitgangspunt bij de uitoefening van de inkoopfunctie. Hij onderhoudt een positieve relatie met leveranciers, waarbij ook de belangen van de leverancier in het oog moeten worden gehouden. Verkregen informatie tijdens de uitoefening van de inkoopfunctie wordt vertrouwelijk behandeld. Hij ondersteunt eerlijke concurrentie, streeft het hoogst mogelijke niveau van deskundigheid na en komt afspraken en overeenkomsten na.

6.2 Wat gaan we er voor doen?

6.2.1 Opstellen inkoopdiagnose

Jaarlijks zal een inkoopdiagnose worden opgesteld op basis van de inkoopcijfers van het voorgaande jaar.

Een inkoopdiagnose is een doorlichting (scan) van alle inkoopactiviteiten binnen de organisatie. Het is een managementinstrument dat bijdraagt aan het opstellen/verbeteren van het inkoopbeleid van een organisatie en informatie oplevert om te kunnen sturen op inkoop en aanbesteding. De diagnose maakt inzichtelijk waar de inkoop verbeterd en verder geprofessionaliseerd kan worden. Het levert bijvoorbeeld op hoe de samenhang tussen verschillende bestedingen van afdelingen en diensten is, met hoeveel leveranciers een aanbestedende dienst zaken doet en hoeveel facturen jaarlijks verwerkt moeten worden. Ook maakt het duidelijk welk inkooppakket nog Europees aanbesteed moet worden. Tevens dient de inkoopdiagnose als verantwoordingsinstrument bij de jaarlijkse accountantscontrole.

6.2.2 Gebundeld optreden naar de markt

De Brandweer Brabant-Noord is één organisatie en treedt uniform naar buiten. Ze voert een inkoop- en aanbestedingsbeleid dat gericht is op bundeling van gelijksoortige inkoopbehoeften. Soms is dit wettelijk verplicht, namelijk bij Europees aanbesteden, maar vaak is dit wenselijk vanuit het oogpunt van doelmatigheid: door bundeling kan een optimaal inkoop- en aanbestedingsresultaat worden behaald. Ook zal Brandweer Brabant-Noord waar mogelijk bij haar inkopen de samenwerking zoeken met andere veiligheidsregio's en/of andere overheden.

Hierbij dient paragraaf 3.3.1. van de Gids Proportionaliteit in acht genomen te worden. Hierin wordt beschreven dat het onnodig samen voegen van opdrachten niet toegestaan is. Het samenvoegen van opdrachten dient dan ook gemotiveerd te worden.

6.2.3 Inkoopadviseur koppelen aan inkooptraject

Het belangrijkste deel van het inkoopproces vindt plaats vóór het contracteren. De meeste invloed op de integrale kosten wordt uitgeoefend tijdens de specificatie- en de selectiefase. Hoewel veel medewerkers van Brandweer Brabant-Noord soms of regelmatig een inkoop doen, is het niet hun hoofdtaak. Professioneel inkopen leidt tot integrale kostenverlaging. Hiermee wordt bedoeld zowel de inkoopprijs, maar ook het realiseren van kostenbeperkingen in het proces door toename in efficiency en effectiviteit.

In 2012 en 2013 zijn de eerste stappen gezet voor een professionele inkooporganisatie. De Brandweer Brabant-Noord wenst deze professionaliseringslijn door te zetten. Het vroegtijdig inzetten van inkoopexpertise bij elk belangrijk inkooptraject staat centraal in de verdere professionalisering van de inkoopfunctie van Brandweer Brabant-Noord en in de uitvoering van dit inkoopbeleid.

Door de toevoeging van de inkoopadviseur aan het inkooptraject ontstaat een goede mix van inhoudelijke deskundigen en een procesdeskundige. Juist doordat de inkoopadviseur minder productkennis heeft, kan deze vragen stellen vanuit een ander perspectief, hetgeen kan leiden tot een extra aanscherping van het programma van eisen.

De inkoopadviseur houdt zich op de hoogte van wijzigingen in de wetgeving en zal tevens op regelmatige basis zorg dragen voor het verspreiden van de informatie die voor inkopende ambtenaren van belang is.

6.2.4 Functiescheiding in het inkoopproces borgen

Ten einde de integriteit van de deelnemers aan het inkoopproces te waarborgen, dient een adequate functiescheiding te bestaan tussen:

1. de functionaris die een leverancier selecteert,
2. de functionaris die opdracht geeft tot leveringen van de goederen of diensten, c.q. het contract ondertekent en
3. diegene die de factuur accordeert.

Bij voorkeur worden deze 3 rollen door 3 verschillende functionarissen uitgevoerd.

Bijlage 1: Voorgeschreven aanbestedingswijze

Een aanbestedingsprocedure is een procedure met behulp waarvan een aanbestedende dienst probeert te komen tot gunning van een opdracht aan een marktpartij door concurrentie in de markt op te roepen. Aanbestedende diensten zijn verplicht om opdrachten met een waarde boven de Europese drempelbedragen Europees aan te besteden. Deze Europese drempelwaarden voor overheidsopdrachten zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen. De Europese Commissie stelt elke twee jaar nieuwe drempelwaarden vast, deze worden gepubliceerd in het publicatieblad van de Europese Unie.

Ook beneden de Europese drempelbedragen passen aanbestedende diensten vaak aanbestedingsprocedures toe. De transactiekosten die deze procedures met zich brengen, dienen altijd in verhouding te staan tot het doel dat met het toepassen van een dergelijke procedure wordt nagestreefd. Het is van belang per opdracht te bezien, welke procedure het meest geschikt en proportioneel is. Dit conform de Gids Proportionaliteit 1^e herziening april 2016.

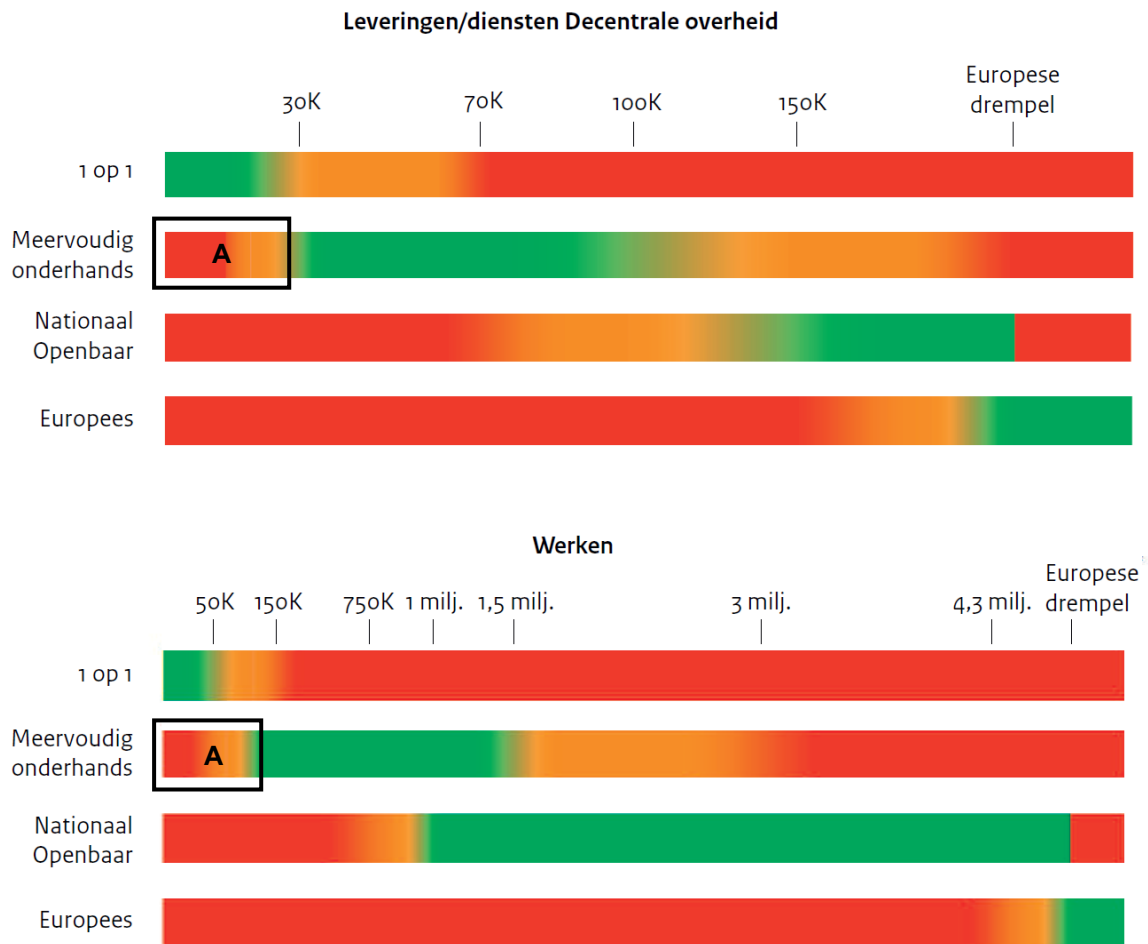
Keuze aanbestedingsprocedure Brandweer Brabant-Noord (BBN)

BBN bepaalt de keuze voor de aanbestedingsprocedure als volgt:

1. BBN beziet per opdracht welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is, daarbij slaat zij in ieder geval acht op de volgende aspecten;
 - omvang van de opdracht;
 - transactiekosten aanbestedende dienst en inschrijvers;
 - aantal potentiële inschrijvers;
 - gewenst eindresultaat;
 - complexiteit van de opdracht;
 - type opdracht/betrokken sector;
 - grensoverschrijdend belang.
2. De te-volgen aanbestedingsprocedure wordt voor een belangrijk deel bepaald door de omvang/waarde van de opdracht. De raming van deze waarde gebeurt op een objectieve en transparante manier. Kostencalculatie op grond van markt oriëntatie, historische gegevens en referentieopdrachten bij andere organisaties zijn voorbeelden van objectieve en transparante ramingsgrondslagen. De raming is altijd exclusief BTW en heeft betrekking op de gehele contractduur (incl. alle mogelijke optie jaren/verleningen).
3. De aanbestedingsprocedures met bijbehorende drempelbedragen worden getoond in onderstaande twee figuren.
 - a) Uitgangspunt is om de procedure te kiezen waarbij de opdrachtwaarde in het groene bereik valt.
 - b) Bij een beoogde procedurekeuze waarbij de opdrachtwaarde in het oranje of rode bereik valt, dient deze keuze inhoudelijk gemotiveerd vastgelegd te worden. Uitzondering hierop is vak A bij de meervoudig onderhandse procedure, hiervoor is geen inhoudelijke keuzemotivatie vereist.
 - c) Boven de Europese drempelbedragen bestaat die keuzevrijheid niet en moet Europees worden aanbesteed.

4. Voor de zogenoemde sociale en andere specifieke diensten worden de wettelijk vastgelegde procedures en drempelbedragen gevolgd. In bijlage XIV van Richtlijn 2014/24/EU staat een opsomming van deze diensten.

Drempelbedragen

Bevoegdheden

- De bevoegdheid voor medewerkers tot het doen aanbesteden en de keuze voor de procedure is opgenomen in de regeling Budgethouders.
- Als Budgethouder een procedure wenst te hanteren waarvan de opdrachtwaarde in het oranje of rode bereik valt (anders dan vak A) dient Budgethouder een advies van inkoop op te vragen en de definitieve keuze gemotiveerd vast te leggen.
In het geval dat Budgethouder een andere procedure wenst toe te passen dan geadviseerd door inkoop, ligt de bevoegdheid te besluiten deze procedure toch te hanteren bij het KMT-Lid van de betreffende Budgethouder. De keuze en besluitvorming wordt vastgelegd.
- Afwijkingen boven de Europese drempel zijn voorbehouden aan het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Rollen:**Budgethouder**

Bij raming onder de €25.000,- excl. btw geldt het volgende:

- Optioneel gebruik maken van inkoopjabloon en inkoopadvies;
- Offerte / Orderbevestiging / Contract opslaan.

Bij raming boven de €25.000,- excl. btw geldt het volgende:

- Informatie plicht naar inkoop (startformulier);
- Waar geëist de keuze voor procedure gemotiveerd vastleggen;
- Gebruik inkoopjabloon;
- Aanbestedingsdossier opslaan;
- Voeren contractbeheer/contractmanagement.

Inkooporganisatie:

- Aanleveren inkoopjabloon;
- Geven (on)gevraagd inkoopadvies voor alle inkopen;
- Ondersteunen bij contractbeheer/contractmanagement;
- Begeleiden en publiceren nationale en Europese aanbestedingen.

Bijlage 2: A- en B-diensten